

Drie generaties borstkanker, zou het genoeg zijn?

Marije Arah-Wouda

© 2025 Marije Arah- Wouda

3de Proefdruk september 2025

Omslag ontwerp: Rutger Wouda

Illustraties: Marguerite Meijer

ISBN: 9789403826349

Uitgever: Erin Interim Management B.V.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn moeder, zodat zij nog steeds is

Lieve mamma, 42 jaar ben ik nu. Net zo oud als jij nog steeds bent. Fascinerend om zo op te schrijven. Ieder jaar dat ik ouder word, hoor ik over moeders die overlijden, bij mensen om mij heen, maar zelden zo jong als jij. Mensen delen dan mij met hun verdriet. Ik ben er toch ook altijd wel oprecht in geïnteresseerd, want ik heb altijd nog de pijn van een kind dat een moeder verliest.

Wist je dat ik regelmatig zondags een kaarsje voor jou brand? Gewoon zodat jij er nog bij bent. Grappig volgens mij, want er hangt niet één foto van jou in mijn huis. Maar ik wil wel dat je er bent. Ik voel je soms en heel af en toe ruik ik geuren die bij jou horen. Voor mij besta jij nog steeds. Voor bijna alle mensen die ik nu in mijn leven heb, besta jij niet.

Misschien is dat wel de aanleiding om een deel van jouw verhaal, dat verbonden is met mijn verhaal, te delen. Misschien ook wel omdat ik vind dat je zoveel meer verdiende. Als moeder nu 42 jaar, denk ik dat het vreselijk moet zijn geweest om kinderen achter te laten. Ik heb het zelf mogen ervaren toen ik ziek werd. Misschien wel heel anders dan jij, want ik weet hoe een leven is zonder moeder. Hoe een leven is als je, je moeder jong verliest.

Sinds ik dezelfde ziekte kreeg als jij, wist ik één ding zeker: dit verhaal, ons verhaal, wil ik delen. Enerzijds omdat het mij nog één keer heel dicht bij jou mag brengen. Anderzijds omdat ik vanaf dat moment één missie had: ouder worden dan 42 jaar. Het meest ironische van dit alles is dat vlak voordat ik ziek werd Rutger tegen mij zei: "Jouw zus is bijna ouder dan je moeder ooit geworden is".

Nu is het dan zo ver: in februari ben ik ouder geworden dan dat jij ooit zou worden. De laatste jaren ben ik mij steeds meer gaan verdiepen in onze systemen, wat maakt dat ik ben zoals ik ben. Een fijn en prettig leven, maar ook een zware tocht, mamma. Want al jong stond ik “aan”. Al jong wou ik het goed doen. Jij hebt je best gedaan, maar het was niet altijd goed thuis. Het is een jeugd met veel verantwoordelijkheden geworden, een jeugd waarbij er achteraf voor mij weinig ruimte was om te zijn. Ik snap dat en begrijp waarom.

Maar juist de laatste jaren, zo bewust van jouw/ ons jubileum komen er meer vragen. Daar komt bij, dat de manier waarop wij als gezin jouw ziekte oppakten juist ook maken tot wie ik ben.

Als je vandaag in mijn leven zou zijn en het dus alleen een hele lange vakantie was, dan zou ik je bedanken, dan zou ik met je een wandeling maken. Ik zou niet alle verloren jaren in willen halen en hoef geen antwoorden op al mijn vragen. Ik zou met jou, de vrouw die in mijn hoofd nog steeds 42 jaar is, op stap gaan, samen lachen, samen dansen. Samen zijn.

Mamma, ik vind het jammer dat je maar zo kort mogen hebt zijn. Ik ben blij dat je van mij bent en was. Met regelmaat lees ik nog de brief die je aan mij geschreven hebt. Er staan wij woorden in voor mij en voor mijn kinderen.

Bedankt voor alles.

Veel Liefs, Marije

Inhoudsopgave

Voor mijn moeder, zodat zij nog steeds is	4
Proloog: Mijn leven is van mij en van mij alleen	8
Deel één: Haar naam was Aaltje	11
Deel twee: Kankerjaren.....	29
Deel drie: kleine meisjes worden groot	91
Nawoord	105

Proloog: Mijn leven is van mij en van mij alleen

Waarom dit voor mij belangrijk is, weet ik niet, wel heb ik de behoefte om dit op te schrijven. Toen ik rond mijn vijftiende mijn moeder verloor aan borstkanker, had ik mij nooit gerealiseerd dat haar ziekte mij nog een lange tijd zou achtervolgen.

Ik deel hier mijn verhaal en dit zijn mijn memoires. Het kan zijn dat er dingen niet kloppen, ik was immers tien jaar jong toen kanker op onze voordeur klopte. Daarnaast kan het zijn dat ik belevenissen anders heb ervaren dan bijvoorbeeld mijn zussen of de familie van mijn moeder.

Waarom ik dit boek schrijf weet ik eigenlijk ook niet goed. Toen ik mijn blog schreef was ik zelf ziek. Op 32-jarige leeftijd kreeg ik borstkanker, ik nam mij voor om mijn verhaal op te schrijven. Ik zocht een plek om mijn eerlijke verhaal en gevoelens te kunnen delen.

In februari 2025 ben 42 jaar en drie maanden geworden: de leeftijd die mijn moeder had toen ze overleed. Ik heb dan tien jaar geleden zelf borstkanker gekregen. Ik heb nu twee borsten minder en geen eierstokken meer. En nu kan ik zeggen dat borstkanker niet meer op mijn deur geklopt heeft. Hoewel...

Het meest ironische is dat ik juist pas nadat ik ziek ben geworden mijzelf serieus ben gaan nemen en mijn leven als iets van mij ben gaan zien. Niet meer ten dienste staan van alles en iedereen, maar Marije is belangrijk en telt mee.

Nooit had ik verwacht dat ik bij mijn dochter, nu twaalf, een borstenobsessie eropna zou houden. Dat klinkt vies en vreemd he? Ik bedoel het niet vreemd, het zit namelijk zo. Zij wordt steeds meer een jonge vrouw. En wat ik mij steeds vaker afvraag, is of wij het borstkanker tijdperk achter ons kunnen laten. Dan bedoel ik het deel waarbij ik vanuit mijn moeder erfelijk belast ben net als mijn beide zussen, en hopelijk, hopelijk wordt de generatie van mijn nichtjes en mijn meiden overgeslagen. Hopelijk stopt het hier. Voor nu kijk ik met regelmaat naar hoe de borsten van mijn oudste dochter groeien, met nieuwsgierigheid en een klein beetje angst, want het zal toch niet...

Deel één: Haar naam was Aaltje

Memoires van mijn kinderjaren waarin mijn moeder borstkanker kreeg en die ziekte niet overleefde. Het gaat om de herinneringen die ik heb tot mijn vijftiende. Sommige dingen herinner ik mij ongetwijfeld anders dan andere betrokkenen.

1982 tot 1997

